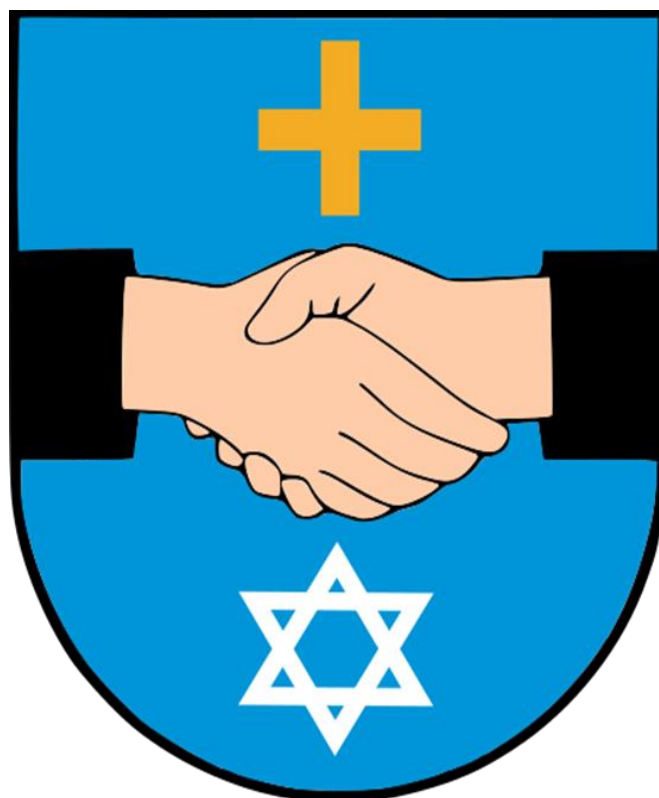

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA I GMINY KOLBUSZOWA
NA LATA 2013 – 2020**

za 2018 rok

I. Wprowadzenie

Tworzenie lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez samorząd gminy wynika wprost z art. 17 ust. 1, pkt. 1 Ustawy o pomocy społecznej z 12.03.2004 r., który stanowi, że: „Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Strategia ma na celu przeciwdziałać marginalizacji osób i rodzin. Jej priorytetem jest wspieranie osób w niedostatku, bezrobotnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, dążenie do minimalizacji skutków niepełnosprawności, ograniczenie negatywnych skutków starości.

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych została opracowana na okres ośmiu lat i obejmuje lata 2013-2020. Przyjęta została uchwałą nr XXXVI/413/13 Rady Miejskiej w Kolbuszowej z dnia 27.03.2013 r. Koordynowanie i monitorowanie strategii powierzono Miejsko - Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który został zobowiązany do corocznego przekazywania sprawozdania z jej realizacji.

II. Sprawozdanie z realizacji strategii za 2018 rok

CEL STRATEGICZNY I: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

I. Wsparcie bezrobotnych i poszukujących pracy

Trwały brak pracy prowadzi do narastania wielu negatywnych kwestii społecznych: obniżenia standardu życia, pojawienia się poczucia krzywdy, frustracji, sprzyja izolacji społecznej, staje się czynnikiem utraty kwalifikacji zawodowych, pogarsza stan zdrowia, wpływa na wzrost konfliktów społecznych i zachowań patologicznych.

Długotrwały brak pracy powoduje szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, potęguje biedę oraz rozszerza sferę ubóstwa i wykluczenia społecznego. Bezpośrednią konsekwencją długotrwałego braku pracy jest rodzenie się nowego ubóstwa, tj. pauperyzacja rodzin, które wcześniej radziły sobie same w sferze zaspokajania podstawowych potrzeb.

Stopa bezrobocia w powiecie kolbuszowskim kształtowała się na koniec grudnia 2018 roku na poziomie 8,2%. W porównaniu do 2017 roku (9,8%) bezrobocie w powiecie kolbuszowskim zmalało. Na koniec grudnia 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kolbuszowej, z terenu gminy Kolbuszowa, zarejestrowanych było 710 osób bezrobotnych, a w 2017 r. - 870 osób bezrobotnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej w roku 2018 udzielił 457 osobom z terenu gminy Kolbuszowa różnych form wsparcia.

Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej opracował i realizował 5 projektów dotyczących problematyki bezrobocia, oraz 3 programy z rezerwy MRPiPS, w których w sumie wzięło udział 231 osób z terenu gminy Kolbuszowa.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej udzielił wsparcia w 2018 roku 209 rodzinom (635 osób), w których główną przyczyną trudnej sytuacji było bezrobocie.

Na terenie gminy Kolbuszowa od 2004 roku działa Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Powiatu Kolbuszowskiego „NIL”. Jest organizacją pozarządową typu non-profit, której głównym celem jest pobudzenie rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu kolbuszowskiego.

Do głównych zadań statutowych organizacji należy: wspieranie przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych, podnoszenie wiedzy społeczno-ekonomicznej społeczeństwa, przeciwdziałanie bezrobociu, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie oświaty, edukacji i wychowania oraz ochrona praw człowieka.

Od 2013 r. przy Stowarzyszeniu działa Centrum Integracji Społecznej, gdzie zatrudnieniem socjalnym w 2018 r. objęto 16 osób z terenu gminy Kolbuszowa. Powiatowy Urząd Pracy w Kolbuszowej finansuje świadczenia integracyjne wypłacane uczestnikom zatrudnionym w CIS.

Stowarzyszenie NIL w 2018 r. realizowało 5 projektów:

- „Postaw na Biznes” - wspieranie przedsiębiorczości w powiecie kolbuszowskim,
- „Droga do aktywności - aktywizacja społeczno- zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo z powiatu kolbuszowskiego i ropczycko - sędziszowskiego”,
- „Młodzi - Aktywni - Wykwalifikowani - reintegracja społeczno- zawodowa osób młodych z grupy NEET z powiatu kolbuszowskiego i ropczycko- sędziszowskiego”,
- „Nowa Droga do Pracy” - reintegracja społeczno-zawodowa osób z grupy NEET w wieku 18-35 z powiatu kolbuszowskiego,

- „BIZNESKLASA - wspieranie przedsiębiorczości w powiecie kolbuszowskim i ropczycko - sędziszowskim”.

W Stowarzyszeniu NIL w ubiegłym roku w ramach umowy z powiatem kolbuszowskim udzielono 386 bezpłatnych porad prawnych dla osób z powiatu kolbuszowskiego.

W 2018 roku na terenie gminy Kolbuszowa działały 2 spółdzielnie socjalne: „Smak” i „Akademia Smaku”. Spółdzielnie socjalne prowadzą gastronomiczną działalność usługową. Zajmują się przygotowaniem i dostarczaniem żywności dla odbiorców zewnętrznych.

Na terenie gminy Kolbuszowa jest zarejestrowanych łącznie 2 053 podmioty gospodarcze, w tym w 2018 roku zostało zarejestrowanych 204 nowych podmiotów gospodarczych.

Na terenie gminy działa Kolbuszowska Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO - Park Mielec, która obejmuje trzy działki o łącznej powierzchni 7,9944 ha. Od 2017 roku na terenie strefy funkcjonuje „FIN” spółka z o.o. Uruchomieniem tam działalności zainteresowane są inne podmioty gospodarcze.

II. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do wykluczenia społecznego

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Podstawową przesłanką do uzyskania przez osoby i rodziny wsparcia w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa i brak możliwości jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień.

Wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka odbywa się poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej, podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa, udzielenie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (M-GOPS) w Kolbuszowej realizuje pomoc w formie finansowej m.in.: wypłaty świadczeń (zasiłków: celowych, stałych, okresowych) i niefinansowej m.in.: pracy socjalnej, posiłków, zapewnienie pomocy rzeczowej dla rodzin, pomoc w dożywianiu dzieci w szkole, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług

opiekuńczych, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, skierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu, skierowanie do Centrum Integracji Społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy i Dziennego Domu Senior +.

W gminie Kolbuszowa na dzień 31.12.2018 r. zameldowanych było 24 789 osób. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 r. udzielił pomocy 743 rodzinom o łącznej liczbie 1 983 osób w rodzinach co stanowi 8% wszystkich mieszkańców gminy.

Powody udzielenia wsparcia rodzinom korzystającym z pomocy społecznej w 2018 r. to:

- ubóstwo - 289 rodzin
- bezrobocie - 209 rodzin
- niepełnosprawność - 293 rodziny
- długotrwała lub ciężka choroba - 256 rodzin
- alkoholizm - 43 rodziny
- bezdomność - 4 osoby samotnie gospodarujące
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem - 115 rodzin w tym:
 - rodziny niepełne - 49 rodzin
 - rodziny wielodzietne - 13 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa - 93 rodziny w tym:
 - wielodzietność - 73 rodziny
- przemoc w rodzinie - 18 rodzin
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego - 8 rodzin
- zdarzenie losowe - 19 rodzin
- klęska żywiołowa lub ekologiczna - 1 rodzina.

Doświadczenia kilku ostatnich lat potwierdziły, iż jedną z bardziej skutecznych form pomocy jest dożywianie w szkołach i przedszkolach dzieci z rodzin o niskich dochodach. W 2018 roku z dożywiania skorzystało 396 dzieci w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

W 2018 r. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, świadczenie wychowawcze 500+. W/w świadczenie otrzymało 1 849 rodzin na 2 950 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa. Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 15 595 892,09 zł.

W 2018 r. wpłynęło 86 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. W 2018 r. wydano Karty Dużej Rodziny dla 384 osób w 85 rodzinach. Natomiast od początku programu wydano Karty Dużej Rodziny dla 2 675 osób. W gminie Kolbuszowa z pomocy w formie dodatku

mieszkaniowego w 2018 roku skorzystało 99 rodzin.

W 2018 r. poza świadczeniami pieniężnymi mieszkańcy gminy Kolbuszowa skorzystali z różnych form pomocy niematerialnej, jak.:

- poradnictwo prawne, m.in. pomoc w sporządzaniu pozwów o alimenty, reprezentowanie podopiecznych w sprawach o ustalenie opieki nad dziećmi, wydawanie opinii dotyczących sytuacji rodzinnej dla potrzeb powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz sądu.
- podejmowanie interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- pomoc w załatwianiu ważnych spraw życiowych,
- praca socjalna na rzecz osób i rodzin oraz środowiska, w którym funkcjonują.

Praca socjalna wymagająca od pracowników socjalnych interdyscyplinarnego przygotowania, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym oraz rozwijanie poczucia ich własnej wartości poprzez wykorzystanie własnych możliwości. W roku 2018 z pomocy udzielanej w postaci pracy socjalnej ogółem skorzystało 704 rodziny, w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 147 rodzin.

Ośrodek Pomocy tworzył listy osób i rodzin uprawnionych do otrzymania żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020 i prowadził niezbędną dokumentację związaną z weryfikacją osób uprawnionych. Ośrodek Pomocy Społecznej wydawał „skierowania do odbioru żywności” dla osób i rodzin o niskich dochodach, które spełniały wymogi określone w art. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej.

Do tej formy pomocy w 2018 r. wydano łącznie 426 skierowań dla 1 207 osób z gminy Kolbuszowa. M-GOPS przy realizacji tego zadania stale współpracuje z organizacjami pozarządowymi tj. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej (PKPS), do którego wydano 200 skierowań dla 478 osób oraz Stowarzyszeniem „NIL”, do którego wydano 226 skierowań dla 729 osób.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z „Caritas” otrzymuje talony na zakup produktów żywnościowych i środków chemicznych dla osób najbardziej potrzebujących.

W gminie Kolbuszowa na rzecz społeczności lokalnej organizuje się szereg spotkań między innymi: spotkanie wigilijne na kolbuszowskim rynku, pikniki rodzinne, liczne zawody i imprezy sportowe.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od wielu lat współpracuje z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej. Współpraca ta w 2018 r. obejmowała następujące działania:

1. AKCJA OPAŁ NA ZIMĘ

Akcja przeprowadzona została w okresie styczeń- grudzień 2018 r. Celem akcji było udzielenie pomocy materialnej rodzinom ubogim i wielodzietnym, pochodzącym z terenu Kolbuszowej i okolic, w zakresie dofinansowania zakupu opału na zimę. W ramach tej akcji pomoc otrzymało 6 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.

2. AKCJA I KOMUNIA ŚWIĘTA

Akcja przeprowadzona została w maju 2018 r. Skierowana była do dzieci przystępujących do I Komunii Świętej, pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Celem akcji było udzielenie pomocy finansowej rodzicom oraz sprawienie niespodzianki dziecku poprzez wręczenie tortu wraz z upominkiem oraz talonu na zakupy. W ramach akcji pomoc otrzymało 24 rodziny z terenu gminy Kolbuszowa.

3. KOLONIA

W lipcu 2018 r. Fundacja zorganizowała letni wypoczynek w Ostrowie dla 41- osobowej grupy dzieci z terenu gminy Kolbuszowa. Kolonia miała charakter profilaktyczny. Przeznaczona była dla dzieci mających problemy z komunikacją i adaptacją w grupie, zamkniętych w sobie, agresywnych, w szczególności pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, a także rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

4. PROGRAMY STYPENDIALNE

- a) Akademia Młodych Serc- autorski program Regionalnej Fundacji Rozwoju „Serce”, celem którego jest wspieranie zdolnych, aktywnych i pełnych pasji młodych ludzi, posiadających szczególne osiągnięcia i angażujących się w działania wolontarystyczne na rzecz lokalnej społeczności. Skierowany jest do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz studentów dziennych studiów magisterskich, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego i spełniających kryteria programu;
- b) Stypendia Pomostowe- program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości. Celem programu było wsparcie młodzieży w pokonywaniu wyjątkowo trudnej dla niej bariery związanej z rozpoczęciem nauki na wyższej uczelni,

poprzez ufundowanie stypendiów na pierwszy rok dziennych studiów magisterskich i poprzez to motywowanie uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Program skierowany był do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, pochodzących z terenu powiatu kolbuszowskiego, którzy zostali przyjęci na pierwszy rok studiów magisterskich i spełniających kryteria programu.

Z pomocy skorzystało 45 stypendystów z terenu gminy Kolbuszowa.

5. ZBIÓRKI ŻYWNOSCI.

- a) Wielkanocna Zbiórka Żywności- w marcu 2018 r. Fundacja zorganizowała na terenie 8 kolbuszowskich sklepów zbiórkę żywności pod hasłem „Wielkanocna Zbiórka Żywności”. W zbiórce wzięło udział 100 wolontariuszy z kolbuszowskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zebrano 1084 kg żywności, która trafiła do 66 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa;
- b) Świąteczna Zbiórka Żywności- w grudniu 2018 r. Fundacja w porozumieniu z Podkarpackim Bankiem Żywności zorganizowała na terenie 8 kolbuszowskich sklepów zbiórkę żywności w ramach ogólnopolskiej akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności”. W zbiórce wzięło udział 150 wolontariuszy z kolbuszowskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Za pośrednictwem akcji zebrano 1505 kg żywności, która trafiła do 59 rodzin z terenu gminy Kolbuszowa.

W 2018 roku Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej przyłączył się do ogólnopolskiej Akcji „Szlachetna Paczka”, organizowanej przez Stowarzyszenie „Wiosna” dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej. Jeden pracownik socjalny pracował jako wolontariusz w „Szlachetnej Paczce”. Spośród ogólnopolskiej listy rodzin, wybrano jedną rodzinę, dla której tutaj. Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Urzędem Miejskim w Kolbuszowej przygotowali paczkę.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizował w latach 2017 - 2018 r. projekt „Gmina Kolbuszowa przyjazna rodzinie” skierowany do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego praca prowadzona była w formie:

- asystentury rodzinnej dla 4 rodzin, poprzez zatrudnienie asystenta rodziny

- realizację spotkań grupy wsparcia dla 14 osób
- spotkań warsztatowych: treningu kompetencji społecznych - 15 osób, treningu ekonomicznego dla 15 osób i treningu profilaktyki prozdrowotnej - 15 osób.

Realizacja w/w różnych tematycznie spotkań uzupełniona była pracą asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych. Cały proces ukierunkowanej i rozłożonej w czasie pracy z rodzinami miał na celu utrwalenie umiejętności i wiedzy nabytych podczas spotkań, usystematyzowania ich oraz wdrażanie w codziennym życiu, przyczyniając się przy tym do poprawy komunikacji w rodzinach, wzmocnienia więzi rodzinnych, podejmowania zmian sprzyjających poprawie sytuacji rodzin.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w ramach projektu socjalnego „Koszyk wielkanocny 2018” współpracował z Regionalną Fundacją Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej, która zorganizowała zbiórkę żywności w lokalnych sklepach w Kolbuszowej. Pracownicy socjalni dokonali analizy i diagnozy osób potrzebujących z terenu tut. Gminy. Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce” w Kolbuszowej przekazała 30 już zapakowanych paczek do tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni wytypowali 30 rodzin potrzebujących z terenu tut. Gminy i w dniach 23.03.2018 r do 30.03.2018 r. rozdysponowali paczki do 30 osób (42 osoby w rodzinach).

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w dniu 22.06.2018 r. zakończył projekt socjalny „Piknik międzypokoleniowy” - edycja 2018 dla uczestników Dziennego Domu Senior+ w Hucie Przedborskiej i dzieci ze Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej w Kolbuszowej. Dzienny Dom Senior + w Hucie Przedborskiej, do którego uczęszczają osoby nieaktywne zawodowo, które ukończyły 60 lat oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, który prowadzi Świetlicę Profilaktyczno - Wychowawczą dla dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych nawiązali porozumienie. Zakupiono żywność na poczęstunek, artykuły przemysłowe dla uczestników i gości. Piknik międzypokoleniowy odbył się 19.06.2018 r. Każde z dzieci otrzymało drobne upominki przygotowane przez uczestników Domu Seniora. Dzieci oraz uczestnicy Domu Seniora przygotowywali występy na piknik przy pomocy opiekunów i instruktorów. Dzieci oraz uczestnicy Domu Seniora integrowali się poprzez wspólne zabawy, śpiewanie, rozmowy. Pracownicy socjalni Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej byli zaangażowani jako wolontariusze podczas pikniku, przygotowywali i roznosili posiłki, pomagali przy grach.

W ramach realizacji projektu z pikniku skorzystało około 40 osób.

Kolejnym projektem socjalnym realizowanym przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej był projekt „Wyprawka dla Seniora 2018” skierowany do osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych potrzebujących wsparcia z terenu gminy Kolbuszowa. W ramach projektu zakupiono 26 kompletów składających się z: koca, dwóch małych ręczników, jednego dużego ręcznika, prześcieradła, pościeli oraz artykułów przemysłowych (proszek do prania, płyn do prania, płyn do mycia naczyń, krem) na łączną kwotę 7 496,78 zł. Każdy z pracowników socjalnych tut. Ośrodka wytypował osoby potrzebujące z terenu gminy Kolbuszowa do udziału w projekcie. Przyjęto wnioski od tych osób, przeprowadzono wywiady środowiskowe i wydano decyzje administracyjne. Pracownicy socjalni zrobili 26 paczek dla 26 rodzin (o łącznej liczbie 41 osób). Paczki zostały dostarczone do osób potrzebujących.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w dniu 31.12.2018 r. zakończył projekt socjalny „Skutecznie przeciw przemocy 2018” realizowany dla mieszkańców gminy Kolbuszowa. Realizowany był w okresie od 01.10.2018 r. do 31.12.2018 r. Profilaktyka i zapobieganie przemocy w rodzinie są bardzo ważnym elementem działań realizowanych w kierunku zmniejszenia osób zagrożonych przemocą. Dlatego jednym z celów realizacji projektu było zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Cel ten zrealizowano poprzez opracowanie i wydrukowanie 300 sztuk ulotek informacyjnych oraz ich rozkolportowanie wśród mieszkańców gminy Kolbuszowa oraz zorganizowanie 3 spotkań informacyjnych dla osób doznających lub zagrożonych przemocą w rodzinie. Udział w nich wzięło 23 osoby. Utworzono również zakładkę na stronie internetowej tut. Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie oraz wykaz instytucji świadczących pomoc. Zorganizowanie szkoleń dla służb pomocowych pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pozwoliło wzmocnić kompetencje zawodowe osób i instytucji działających w obszarze pracy z osobami doznającymi i zagrożonymi przemocą w rodzinie, pozwoliło również na poszerzenie wiedzy i umiejętności niezbędnych do pracy interdyscyplinarnej oraz na podejmowanie interwencji i skuteczniejszych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy, jak również niwelowanie skutków przemocy. W szkoleniach wzięło udział 30 osób.

III. Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności

Bezdomność na terenie miasta i gminy Kolbuszowa jest zjawiskiem marginalnym. W 2018 r. odnotowano 4 osoby bezdomne. Dla dwóch mężczyzn wydano decyzje kierujące do schroniska dla osób bezdomnych. Osoby te są bezdomne m.in.: z powodu rozpadu rodziny i nałogów.

Na terenie tut. gminy nie istnieją instytucje świadczące usługi dla osób bezdomnych - takie jak: schroniska, noclegownie, ogrzewalnie. M-GOPS w Kolbuszowej współpracuje ze schroniskami, noclegowniami z terenu woj. podkarpackiego zapewniającymi pomoc w formie schronienia i jadłodajni.

Osoby bezdomne i w niedostatku z gminy Kolbuszowa korzystają z gorącego posiłku przygotowywanego przez Jadłodajnię „Caritas”.

CEL STRATEGICZNY II: Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dzieci i młodzieży

I. Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym

Doświadczenie pracowników Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi wskazuje na potrzebę coraz bardziej pogłębionej i zindywidualizowanej pracy. Większe zaangażowanie osoby pomagającej może być jednym z warunków osiągnięcia sukcesu w pracy z rodziną.

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo - wychowawczymi w dużej mierze prowadzona jest przez pracowników socjalnych, których działania nakierowane są na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno- bytowych rodzin.

Główną formą wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi są usługi asystenta rodziny. Zaangażowanie asystenta rodziny skupia się między innymi na: wspieraniu rodziny w pokonywaniu trudności i barier, pomocy w uzyskaniu poprawy sytuacji życiowej w różnych obszarach funkcjonowania społecznego, wdrożeniu prawidłowych postaw życiowych, rodzicielskich członków rodziny oraz odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny i pobudzaniu aktywności wszystkich jej członków w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej rodziny

i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych przy wykorzystaniu zasobów własnych rodziny oraz wsparcia środowiska lokalnego.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2018 roku zatrudniał trzech asystentów rodziny, w tym jednego na ½ etatu w ramach projektu „Gmina Kolbuszowa przyjazna rodzinie”. Pomocą asystentów rodziny zostało objętych 29 rodzin (64 dzieci w rodzinach).

Według danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2018 roku z terenu gminy Kolbuszowa:

- umieszczono 1 dziecko w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 1 dziecko opuściło rodzinę zastępczą;
- 3 dzieci usamodzielniało się.

Na kontynuowanie nauki dla 4 osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przeznaczyło kwotę 7 156,73 zł.

PCPR w Kolbuszowej przeznaczył 54 928,71 zł na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z naszej gminy przebywających w rodzinach zastępczych. 1 dziecko przebywa w placówce opiekuńczo- wychowawczej poza powiatem, a koszt jego utrzymania w 2018 r. wyniósł 53 319,84 zł.

Ponadto PCPR w 2018 r. realizował 2 projekty: „Wsparcie dla rodzin zastępczych i ich wychowanków z powiatu kolbuszowskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, działanie 8.4) oraz „Akademia PoMocy” realizowany w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2018.

M-GOPS w Kolbuszowej, Dział Świadczeń Rodzinnych w roku 2018 udzielił pomocy 1 849 rodzinom (7 255 osób w rodzinach, w tym 3 822 dzieci) na kwotę w wysokości 19 277 988,46 zł. Wyłącznie z zasiłku rodzinnego skorzystało 1 122 rodzin (4 436 osób w rodzinach, w tym 2 318 dzieci) na kwotę w wysokości 3 682 056,37 zł.

II. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju

W 2018 roku w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Kolbuszowej z usług psychologa, pedagoga i logopedy, preorientacji zawodowej skorzystało łącznie 1 045 dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie gminy Kolbuszowa.

W tut. gminie w 2018 roku funkcjonowało 6 przedszkoli publicznych,

5 niepublicznych, 8 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych (łącznie 891 dzieci). We wszystkich zespołach szkół oraz szkołach podstawowych na terenie gminy była zapewniona opieka pozalekcyjna nauczycieli lub funkcjonowały świetlice szkolne (10 świetlic).

Pomocą świetlicową objętych było 441 dzieci. W szkołach odbyło się 80 pogadań integracyjnych.

Gmina Kolbuszowa w roku 2018 przeznaczyła na inwestycje w placówkach oświatowych kwotę 139 000 zł.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej w 2018 roku świadczył usługi specjalistyczne dla 11 niepełnosprawnych dzieci z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których prowadzona była terapia. Koszt świadczonych usług specjalistycznych wyniósł 85 513,33 zł.

W Kolbuszowej działa Świetlica Profilaktyczno - Wychowawcza przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej (Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko - Gminny w Kolbuszowej - PKPS). W 2018 r. w zajęciach Świetlicy Profilaktyczno - Wychowawczej uczestniczyło 42 dzieci z terenu tut. gminy. Świetlica adresuje swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6 - 15 lat, uczęszczających do szkoły podstawowej lub gimnazjum, wywodzących się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Ponadto w 2018 r. 44 dzieci z terenu gminy Kolbuszowa uczestniczyło w półkoloniach.

Polski Komitet Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizuje własne programy profilaktyczne i pomocowe w ramach umów z Województwem Podkarpackim. W 2018 r. były to programy:

- „Świetlica - drugi dom”- program realizowany w okresie od 01.06- 15.12.2018 r. Głównym celem programu było wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Poprzez realizację programu umożliwiano podopiecznym rozwijanie pasji, poszerzanie wiedzy, a także wspólne wyjazdy oraz uroczystości, które pozwoliły podopiecznym na rozwijanie swoich uzdolnień, przewyciężanie problemów dydaktycznych. Uczestnicy programu uzyskali możliwość udziału w wielu dodatkowych zajęciach rozwijających ich zainteresowania i umożliwiających odkrycie ich mocnych stron. Realizacja programu podczas roku szkolnego zaowocowała galerią zdjęć, która powstała dzięki zrealizowaniu konkursu fotograficznego „Rodzina w obiektywie”.

Działania podejmowane w ramach realizacji programu objęły swoim zasięgiem grupę liczącą 187 dzieci i młodzieży z powiatu kolbuszowskiego, krośnieńskiego i rzeszowskiego.

- „Przemoc to niemoc”- program realizowany w okresie od 16.08- 15.12.2018 r. Głównym celem programu było uwrażliwienie dzieci, młodzieży i dorosłych na temat problemu przemocy w rodzinie oraz jej negatywnego wpływu na dzieci i młodzież. Zwiększyła się świadomość uczestników w zakresie powstawania zachowań przemocowych, a udział w programie dostarczył im potrzebną wiedzę pozwalającą ograniczyć ryzyko stania się ofiarą przemocy oraz nauczył ich sposobów obrony przed nią. Trwałym efektem realizacji zadania jest kalendarz profilaktyczny promujący zadania współfinansowane ze środków Województwa Podkarpackiego oraz uwrażliwiającego na problem przemocy w rodzinie. Prace prezentowane w kalendarzu to prace wyróżnione w konkursie plastycznym „Przemoc to niemoc”.

Działania podejmowane w ramach realizacji programu objęły swoim zasięgiem grupę liczącą 289 dzieci i młodzieży z powiatu kolbuszowskiego, krośnieńskiego oraz rzeszowskiego. Siedem osób świadczyło pomoc w ramach wolontariatu.

W gminie Kolbuszowa organizuje się szereg spotkań na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży m.in.: warsztaty kulinarne, warsztaty plastyczne, zajęcia sportowo - rekreacyjne, zajęcia wychowania fizycznego na basenie w Kolbuszowej.

Placówki oświatowe z terenu gminy realizowały szereg projektów skierowanych do dzieci i młodzieży. Projekty te były dla dzieci szczególnie uzdolnionych oraz dla dzieci wymagających dodatkowych zajęć korekcyjno - edukacyjnych i wsparcia.

Na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje Zespół Szkół Specjalnych o zasięgu powiatowym. W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież, które mają orzeczenie z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej o potrzebie specjalnego kształcenia. Dzięki uczestnictwu w tych zajęciach dzieci mają możliwość indywidualnego kształcenia, dostosowanego do swojej niepełnosprawności. Oprócz standardowych zajęć edukacyjnych i wychowawczych, podopieczni mają możliwość uczestniczenia w przedstawieniach teatralnych, tanecznych i muzycznych, w przeglądach i konkursach, zajęciach dodatkowych i okolicznościowych imprezach z udziałem zaproszonych gości i rodziców. Szkoła otrzymała certyfikat „Szkoly z Klasą”.

Na terenie gminy funkcjonuje także Regionalna Fundacja Rozwoju „Serce”, która aktywnie działa na rzecz dzieci i młodzieży. W 2018 roku prowadziła:

- Program stypendialny: „Akademia Młodych Serc” i Stypendia Pomostowe - program realizowany w partnerstwie z Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości. Łącznie udzielono pomocy 45 stypendystom z terenu gminy Kolbuszowa.

- Akcje: „Opał na zimę” (6 rodzin), „Komunia” (24 rodziny),
- Akcja zbiórki żywności - „Wielkanocna Zbiórka Żywności” (66 rodzin), „Świąteczna zbiórka żywności” (59 rodzin).

Ponadto Fundacja w 2018 roku zorganizowała letni wypoczynek dla 41 dzieci z gminy Kolbuszowa. Kolonie skierowane były dla dzieci pochodzących z rodzin w trudnej sytuacji materialnej, dysfunkcyjnych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CEL STRATEGICZNY III: Wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy

I. Profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemocą w rodzinie określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody. Przemoc w rodzinie jest rozumiana jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Profilaktyka i zapobieganie przemocy w rodzinie są bardzo ważne ze względu na skuteczność działań i zmniejszenie liczby osób nią zagrożonych. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Kolbuszowa realizowana jest procedura „Niebieska Karta”. W roku 2018 była ona prowadzona w 104 rodzinach, w których osób poszkodowanych było 243, w tym 35 osób starszych i 85 dzieci. Podejrzanych o stosowanie przemocy było 107 osób, w tym 101 mężczyzn i 6 kobiet. W ubiegłym roku wszczęto 60 nowych procedur „Niebieska Karta A” .

Działania podejmowane w 2018 r. przez M-GOPS wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie to m.in.: praca socjalna i monitoring (243), udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa (107), motywowanie do uczestnictwa w grupach wsparcia, terapii rodzinnej i małżeńskiej (59), wsparcie pedagoga szkolnego (47), motywowanie do skorzystania z indywidualnych konsultacji (45), wsparcie OPS w tym pomoc finansowa, rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ, dożywianie (18), wskazanie możliwości udziału

w spotkaniach otwartych dla osób doznających przemocy realizowanych w ramach projektu socjalnego „Skutecznie przeciw przemocy 2018” (12), motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób współuzależnionych (11), wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, informacja o pogarszającej się sytuacji w rodzinie (2), motywowanie do udziału w ŚDS (1).

Działania podejmowane przez pracowników M-GOPS wobec sprawców przemocy to m.in.: praca socjalna i monitoring (107), motywowanie i kierowanie do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym (78), motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i terapii uzależnień (53), rozmowy motywujące do zmiany zachowania i powstrzymania się od nadużywania alkoholu (53), kierowanie wniosku do prokuratury o przymusowe leczenie odwykowe (12), pomoc finansowa i rzeczowa, wydanie karty do odbioru żywności z Programu POPŻ (11), zgłoszenie do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa z art. 207 kk (11), motywowanie i kierowanie do indywidualnej konsultacji psychologicznej i terapeutycznej (11), motywowanie do skorzystania z pomocy psychologicznej, terapii rodzinnej (10), wnioski do sądu o wgląd w sytuację rodziny, informacja o pogarszającej się sytuacji w rodzinie (8) motywowanie i kierowanie do udziału w grupie wsparcia AA (7), motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego (3), skierowanie do pedagoga szkolnego celem wypracowania prawidłowych metod wychowawczych (1).

Działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie to m.in.: praca socjalna (15), monitoring (11), motywowanie do działań na rzecz poprawy zachowania sprawcy (7), motywowanie i kierowanie do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej (3).

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla skutecznej pomocy osobom poszkodowanym współpracuje z: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, Strażą Miejską, Prokuraturą Rejonową, Kuratorami Sądowymi, Pogotowiem Ratunkowym, pedagogami i nauczycielami ze szkół i przedszkoli, instytucjami pozarządowymi.

II. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Świadomość społeczna na temat profilaktyki i leczenia uzależnień jest istotnym elementem w walce z tym zjawiskiem społecznym. Szerzące się zjawisko alkoholizmu dotyka wielu mieszkańców miasta i gminy, nie respektuje płci, wieku ani statusu intelektualnego. W wielu środowiskach daje się zauważyć zjawisko „dziedziczenia” alkoholizmu. Problem nadużywania alkoholu jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują

zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, ubóstwo, problemy wychowawcze i zdrowotne. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z nim kontaktu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej przeprowadziła 94 rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, z czego 62 osoby było sprawcami przemocy w oparciu o założoną niebieską kartę. Do dobrowolnego leczenia zmotywowano 25 osób nadużywających alkoholu, w tym 21 osób będących sprawcami przemocy, a do prokuratury lub sądu o leczenie odwykowe skierowano 3 wnioski.

Podczas przeprowadzonych rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu nie sporządzono ani jednej niebieskiej karty.

W ramach profilaktyki uzależnień Komisja Alkoholowa rozpowszechniła 300 sztuk różnego rodzaju ulotek, plakatów i broszur. Ponadto zorganizowano w miejscowości Małe Ciche kolonię letnią od 23.06.2018 r. do 02.07.2018 r. dla 30 dzieci z 22 rodzin.

GKRPA w 2018 r. wypłaciła kwotę 13 890 zł za pobyt osób nietrzeźwych z naszej gminy w izbie wytrzeźwień.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Poradnia Leczenia Uzależnień, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc i wsparcie. W 2018 roku osoby skorzystały z pomocy w formie:

- indywidualnej terapii uzależnień - 355 osób
- grupowej terapii leczenia uzależnień - 75 osób
- skierowania do placówek stacjonarnych - 10 osób.

Natomiast w Poradni Zdrowia Psychicznego w 2018 roku osoby skorzystały z pomocy w formie:

- porad psychologicznych - 4 219 osób
- porad lekarskich psychiatrycznych - 2 375 osób
- sesji psychologicznych - 1 120 osób.

CEL STRATEGICZNY IV: Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

I. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia społecznego i gospodarczego poprzez stworzenie warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i społecznym

Niepełnosprawność to kwestia społeczna, która dotyka znacznej części mieszkańców miasta i gminy Kolbuszowa, ograniczając ich możliwości funkcjonowania i rozwoju na wielu płaszczyznach. Za niepełnosprawne uważa się osoby, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności, komisje przy ZUS, KRUS i MSWiA oraz inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi, powodującymi trwale lub okresowe utrudnienia, ograniczenia uniemożliwiające pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów społecznych.

Z różnych form wsparcia Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej z tytułu niepełnosprawności skorzystało w 2018 roku 293 rodziny w tym 732 osoby.

W 2018 roku Ośrodek Pomocy udzielił pomocy 4 osobom niepełnosprawnym w postaci gorącego posiłku wraz z dowozem.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Środowiskowy Dom Samopomocy. Jest to ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który ma na celu zwiększenie ich zaradności i samodzielności życiowej oraz ich integracji społecznej. Z uczestnictwa w zajęciach i terapii Środowiskowego Domu Samopomocy w Kolbuszowej skorzystało w 2018 r. 55 osób, a z terenu gminy Kolbuszowa 40 osób.

Powiatowy Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kolbuszowej w 2018 roku wydał 685 orzeczeń dla osób dorosłych i 51 orzeczeń dla osób do 16 - tego roku życia z terenu tut. gminy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej działa na rzecz osób niepełnosprawnych. Zadania PCPR to refundacja kosztów zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki na rzecz osób niepełnosprawnych oraz dofinansowania w zlikwidowaniu

barier architektonicznych. W ubiegłym roku PCPR podjął się likwidacji barier architektonicznych w 6 rodzinach na terenie gminy Kolbuszowa. Osoby niepełnosprawne mogą również skorzystać z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Dział Świadczeń Rodzinnych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej wypłacił w 2018 roku 800 osobom zasiłki pielęgnacyjne na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności na kwotę 1 360 218 zł. Z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w 2018 roku przyznano również: - 203 osobom świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 3 114 920 zł, - 56 osobom specjalne zasiłki opiekuńcze na kwotę 222 518 zł, - 36 osobom zasiłki dla opiekuna na kwotę 121 815 zł.

II. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ludzi starszych

Na terenie miasta i gminy Kolbuszowa na dzień 31.12.2018 r. zamieszkiwało 4 392 osób w wieku poprodukcyjnym, w tym 2 951 kobiet i 1 441 mężczyzn.

Ze wszystkich form wsparcia (łącznie z pracą socjalną) Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej skorzystało 294 osoby starsze, w tym 212 kobiet i 82 mężczyzn. Spośród nich 127 to osoby niepełnosprawne, z czego 88 to kobiety i 39 to mężczyźni. 6,69 % osób starszych, z ogólnej liczby osób w wieku poprodukcyjnym, zamieszkujących na terenie gminy Kolbuszowa korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Ponieważ w większości przypadków są to osoby samotne, schorowane i wymagające pomocy osób drugich w czynnościach dnia codziennego, Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia im usługi opiekuńcze, oraz pomoc finansową i rzeczową.

W roku 2018 z pomocy w formie usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych skorzystało 51 osób. Usługi w roku 2018 świadczyło 15 opiekunek.

W 2018 roku 7 osób zostało skierowanych przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej do domów pomocy społecznej (DPS). Przy czym 5 osób faktycznie zostało umieszczonych w DPS. W różnego rodzaju domach pomocy w ubiegłym roku łącznie przebywało 23 osoby z gminy Kolbuszowa. Z tego 15 osób przebywało przez cały rok, pozostałe 8 osób rozpoczęło lub zakończyło pobyt w trakcie roku. W tym 2 osoby zmarły, 2 kolejne zrezygnowały, 4 zostały umieszczone w trakcie roku. Koszt pobytu do pełnego kosztu utrzymania 4 osób w całości pokrywały rodziny osób skierowanych, do 1 osoby w części dopłacała osoba zobowiązana. Gmina Kolbuszowa ponosiła odpłatność za 18 osób w wysokości 384 246,09 zł. Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej

jednej osoby w 2018 r. kształtował się na poziomie 3 317 zł. Z dochodów osób umieszczonych w dps wynika, że Gmina Kolbuszowa jest zobowiązana dopłacać do każdej osoby średnio po około 2 280 zł miesięcznie. Natomiast w okresie od stycznia do kwietnia Gmina wносиła odpłatność zastępczą za 1 osobę przebywającą w dps.

W 2018 r. osoby z terenu Gminy przebywały w następujących domach pomocy społecznej; 8 osób w dps dla osób w podeszłym wieku, 4 osoby w dps dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, 6 osób w dps dla osób przewlekłe psychicznie chorych, 2 w dps dla osób niepełnosprawnych fizycznie, 3 osoby w dps dla osób somatycznie chorych. Od stycznia 2018 r. na terenie gminy Kolbuszowa funkcjonuje Dzienny Dom „Senior +”, mieszczący się w Hucie Przedborskiej. Od stycznia do maja 2018 r. placówka dysponowała 15 miejscami, a od czerwca do grudnia 25 miejscami. W ubiegłym roku w zajęciach Dziennego Domu wzięło udział 33 osoby, zarówno kobiety (23 osoby) jak i mężczyźni (10 osób), nieaktywni zawodowo, w wieku co najmniej 60 lat.

Głównym celem działalności placówki jest zapobieganie wykluczeniu oraz marginalizacji z życia społecznego seniorów z terenu Gminy Kolbuszowa, poprzez zapewnienie im różnych form aktywizacji i samorealizacji, zarówno w sferze kultury, rozrywki, zdrowia jak i aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania własnych zainteresowań. Placówka zapewnia osobom starszym pomoc w czynnościach dnia codziennego oraz m.in. usługi socjalne (w tym posiłek), zajęcia edukacyjne (trening umysłu), kulturalno - oświatowe (wycieczki rekreacyjne, koncerty), aktywizujące społecznie (np. organizacja Dni Seniora, współpraca ze szkołami i przedszkolami), terapię zajęciową (np. warsztaty rękodzielnicze, plastyczne, muzykoterapia itp.), zajęcia ruchowe i rehabilitację, ciepły posiłek oraz dowóz z miejsca zamieszkania do Huty Przedborskiej i z powrotem. Placówka jest czynna osiem godzin dziennie od poniedziałku do piątku.

Ponadto w 2018 r. Parafia Rzymsko - Katolicka pw. Św. Brata Alberta w Kolbuszowej i Podkarpacka Fundacja Rozwoju Regionalnego przy dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Społecznego, utworzyła Dom Św. Brata Alberta w Kolbuszowej.

Dom powstał dla 25 osób. Celem placówki jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązującego standardu i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców, ale również poprzez wyrozumiałość i indywidualne podejście do każdego mieszkańca kształtowanie ich osobowości oraz kreowanie wzorca wzajemnej życzliwości i troski. W ramach projektu jest świadczona pomoc w formie:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 15 osób

- specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 25 osób
- sąsiedzkich usług opiekuńczych dla 10 osób
- usługi teleopieki dla 35 osób.

Otwarcie placówki nastąpiło w styczniu 2019 r.

W ramach Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne Zarząd Miejsko - Gminny w Kolbuszowej działa Klub Starszych Nastolatków, z którego w 2018 roku z terenu naszej gminy skorzystało 55 osób.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, który organizuje różnego rodzaju imprezy kulturalno - edukacyjne dla osób starszych i niepełnosprawnych. Związek pozyskuje również środki finansowe na zajęcia dla emerytów (basen, gimnastyka), kursy komputerowe, wykłady i prelekcje z różnych dziedzin. Emeryci uczestniczą także w różnych wycieczkach krajoznawczych.

Na terenie gminy Kolbuszowa działa Zakład Opiekuńczo - Leczniczy, który świadczy pomoc pielęgnacyjno-medyczną dla osób niepełnosprawnych, starszych i długotrwale chorych.

CEL STRATEGICZNY V: Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

I. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej

W celu doskonalenia umiejętności zawodowych oraz wzbogacania wiedzy w zakresie pracy z klientami pomocy społecznej, pracownicy Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej systematycznie uczestniczą w szkoleniach zewnętrznych. Zorganizowano cykliczne spotkania pracowników Ośrodka, których tematyka odpowiadała na aktualne zapotrzebowanie, m.in. interpretacji i stosowania nowych przepisów prawa, postępowania w sytuacjach kryzysowych, wypalenia zawodowego itp.

Pracownicy M-GOPS w Kolbuszowej cały czas podnoszą swoje kwalifikacje i w 2018 roku brali udział w szkoleniach, kursach, konferencjach zarówno w płatnych jak bezpłatnych takich jak:

- „Spotkanie szkoleniowo - informacyjne dotyczące organizacji rozpatrywania spraw o świadczenia rodzinne i wychowawcze, w których mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego” - 1 osoba
- „Sesja szkoleniowo - koordynacyjna Podkarpackiego Forum Pomocy Społecznej” - 3 osoby

- „Procedura Niebieska Karta - problemy i wątpliwości”- 1 osoba
- „Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2017 rok oraz nowe rozporządzenie w sprawie rachunkowości budżetowej” - 2 osoby
- „Dokumentacja pracownicza w samorządzie oraz planowane w tym zakresie zmiany w 2018 r.” - 1 osoba
- „Grupa Wymiany Doświadczeń” - 3 osoby
- „Zmiany sposobu księgowania środków trwałych według nowej klasyfikacji oraz w świetle nowej definicji środków trwałych z uwzględnieniem nowego krajowego standardu rachunkowości w 2018 roku” - 1 osoba
- „Konferencje w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim” - 1 osoba
- „Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 roku z punktu widzenia kontroli RIO” - 1 osoba
- „Pomoc społeczna a ochrona zdrowia psychicznego 2018 - zagadnienia praktyczne dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z uwzględnieniem nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia psychicznego wchodzącej w życie 1 stycznia 2018 r.” - 1 osoba
- „Podkarpackie Forum Pomocy Społecznej: Ochrona danych osobowych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej - zmiany na gruncie unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) i projektu ustawy o ochronie danych osobowych” - 1 osoba
- „Nowelizacja ustawy Karta Dużej Rodziny - zmiany od 1 stycznia 2018 r.” - 1 osoba
- „Podkarpackie Forum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży” - 1 osoba
- „Czynności pracownika socjalnego wykonywane w procesie przyznawania świadczeń w trybie postępowania administracyjnego związane ze świadczoną pracą socjalną” - 5 osób
- „Czyste powietrze” - 1 osoba
- „Przemoc wobec małoletnich dzieci” - 4 osoby
- „Obowiązki ośrodków pomocy społecznej związane z zapewnieniem schronienia osobom bezdomnym” - 1 osoba
- „Wdrożenie przepisów RODO (unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych) w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej - 1 osoba
- „Prowadzenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych” - 1 osoba

- „Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne i ich inwentaryzacja w rachunkowości budżetowej według stanu prawnego obowiązującego od 1 stycznia 2018 r.” - 1 osoba
- „Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych młodzieży” - 3 osoby
- „Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” - 2 osoby
- „Sposoby postępowania z osobami z zaburzeniami psychicznymi” - 2 osoby
- „Ochrona danych osobowych - zmiany 2017/2018 na gruncie unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) i projektu ustawy o ochronie danych osobowych” - 12 osób
- „Opracowywanie lokalnego systemu wspierania rodziny (diagnoza, wzory dokumentów, programy i cele)” - 3 osoby
- „Prawo w praktyce. Wybrane zagadnienia prawne” - 2 osoby
- „Spotkania superwizyjne” - 1 osoba
- „Zarządzanie motywacją. Ocena i motywacja pracowników” - 1 osoba
- „Ochrona i przetwarzanie danych osobowych” - 2 osoby
- „300 plus - Nowe świadczenia” - 1 osoba
- „ZFŚS w jednostkach budżetowych” - 1 osoba
- „Rola asystenta rodziny w interwencji kryzysowej” - 2 osoby
- „Metoda dialogu motywującego - praca z trudnym nastolatkiem” - 1 osoba
- „Praca z dzieckiem z FAS i ze spektrum FAS” - 2 osoby
- „Ustawa o pomocy społecznej - aktualne problemy” - 1 osoba
- „Komunikacja z dzieckiem w kolejnych fazach rozwojowych” - 1 osoba
- „Praca z dzieckiem z rodziny wieloprobemowej” - 1 osoba
- „Organizowanie wspomagania rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania” - 1 osoba
- „Wypalenie zawodowe pracowników socjalnych” - 7 osób
- „Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia emocjonalne, zachowania, osobowości i rozwoju” - 2 osoby
- „Praca z dziećmi o zaburzonych więziach” - 1 osoba
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” - 2 spotkania po 6 osób
- „Doskonalenie umiejętności wychowawczych” - 1 osoba

- „Zastosowanie narzędzi psychologicznych w diagnozie rodziny - Skala Oceny Rodziny” - 1 osoba
- „Procedura Niebieska Karta - problemy i wątpliwości” - 2 spotkania po 12 osób
- „Sposoby radzenia z zachowaniami agresywnymi, wśród rodziców, dzieci i młodzieży” - 1 osoba
- „Warsztat prawniczy wzmacniający kompetencje zawodowe skierowany do grupy wsparcia dla pracowników socjalnych na temat wypalenia zawodowego, zgodnie z projektem pt. „Akademia PoMocy” - 8 osób
- „Posiłek w szkole i w domu rządowy program na lata 2019-2023. Domy Pomocy Społecznej - aktualne problemy” - 1 osoba
- „Praca z rodziną z problemem uzależnienia” - 1 osoba
- „Prawo pracy - ważne zmiany od stycznia 2019 r.” - 1 osoba
- „Jak budować współpracę w zespole, skuteczna komunikacja” - 20 osób
- „Świadczenia rodzinne - omówienie najczęstszych problematycznych przypadków występujących w praktyce” - 1 osoba

W 2018 roku pracownicy Ośrodka ukończyli studia wyższe lub podyplomowe na kierunkach:

- Pedagogika opiekuńczo - wychowawcza (1 osoba)
- Gospodarka regionalna i administracja (1 osoba)
- Organizacja pomocy społecznej (1 osoba).

II. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej

Wolontariat jest dobrowolnym, świadomym i nieodpłatnym działaniem (pracą) na rzecz ludzi spoza kręgu rodzinnego i koleżeńskigo. Dobrowolnym ochotnikiem czyli inaczej mówiąc - wolontariuszem może zostać każdy. Musi on spełniać specjalne wymagania jedynie w przypadku powierzenia mu zadań, do których wykonywania przepisy wymagają szczególnych kwalifikacji. Niepełnoletni potrzebują natomiast pisemnej zgody opiekuna prawnego.

Dla wolontariuszy jest to szansa zdobycia często pierwszych doświadczeń zawodowych, nabycia umiejętności pracy w zespole, co jest dobrze postrzegane przez potencjalnych pracodawców. Działanie na rzecz innych otwiera także drogę do poznania samego siebie, a także zawarcia nowych znajomości czy nawet przyjaźni. To także szansa na

inne spojrzenie na otaczającą rzeczywistość. Przede wszystkim jednak wolontariat jest okazją do zrobienia czegoś dobrego dla drugiego człowieka, co już samo w sobie stanowi olbrzymią satysfakcję.

W 2018 r. jeden pracownik Ośrodka Pomocy aktywnie uczestniczył w akcji „Szlachetna paczka”, w ramach której udzielono pomocy niezamożnym rodzinom z terenu gminy Kolbuszowa.

Pracownicy Ośrodka uczestniczyli również w przygotowaniach do wigilii dla najuboższych mieszkańców naszej gminy.

Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, szkoły, instytucje z terenu tut. gminy promują idee wolontariatu. Zachęcają osoby do podjęcia działań jako wolontariusze, oraz uczestnictwa w różnych akcjach i konkursach.

Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej raz do roku organizuje konkurs: Wolontariusz Roku, którego celem jest promowanie idei wolontariatu i docenienie trudu pracy na rzecz osób potrzebujących.

PODSUMOWANIE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Kolbuszowa ukierunkowana jest na rozpowszechnienie, rozszerzenie i pogłębienie formy aktywności społecznej poprzez współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie i w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

W ramach wypracowanej strategii przyjęto nowoczesne podejście do tak ważnej sfery, jaką jest problematyka społeczna nastawiona na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej oraz ściśle powiązanie działań instytucji i organizacji społecznych w wypracowaniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób potrzebujących.

W „strategicznym modelu pomocy społecznej” istotną rolę odgrywa system wsparcia psychologicznego, umocnienie postaw aktywnych w każdej sferze obszaru społecznego i problemów indywidualnych, poradnictwa prawnego, pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest podstawą do realizacji trwałych wzorów zmian społecznych i przyczynia się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, aby

w konsekwencji doprowadzić do integracji społecznej.

Dynamiczne przemiany powodują wzrost znaczenia kształtowania odpowiedniej strategii wszystkich służb zaangażowanych w jej realizację. Konieczne jest nieustanne monitorowanie otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego otaczającej nas rzeczywistości i dostosowywanie się do zmieniających się potrzeb. Wówczas skuteczność podejmowanych działań wiąże się z właściwym ukierunkowaniem strategicznym współdziałających instytucji i organizacji.

Kluczowe znaczenie stanowi kwestia budowania możliwej do zastosowania w praktyce przez OPS-y strategii, jako zaplanowanego działania mającego wywrzeć wpływ na wyniki działań organizacji.